

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3159/2018. (V. 16.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.1.086/2015/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselő nélkül eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő a Veszprémi Járásbíróságnál.
- [2] A két indítványozó és egy másik sértett mint magánvádlók a Veszprémi Járásbíróságon egy ajkai újságíró és két társa ellen büntetőeljárást indítottak 3 rendbeli, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 227. § (1) bekezdés a) és b) pontjába ütköző becsületsértés vétsége miatt.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített tényállás szerint a III. rendű terhelt – az ajkai polgármester – 2011. augusztus 17-én „Létszámcsökkentéskor a leggyengébbek távoznak” címmel sajtótájékoztatót tartott Ajkán. A sajtótájékoztatón a polgármester az ajkai iskola-összevonásokkal összefüggésben a magánvádlókra vonatkozóan, őket néven nem nevezve, de személyüket beazonosítható módon az alábbi becsület csorbítására alkalmas kifejezésekkel illette: „a város önkormányzata által meghatározott létszámcsökkentéseket az intézményvezetők úgy hajtották végre, hogy szakmailag a leggyengébb személyek álláshelyét szüntették meg”. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az I. rendű és a II. rendű terhelt a helyi lapok újságírói. A polgármester kijelentéséről az I. rendű terhelt 2011. augusztus 18-án, majd a II. rendű terhelt 2011. augusztus 26-án megjelent cikkében – hivatásbeli kötelességét teljesítve – tényszerű tájékoztatást adott. A II. rendű terhelt 2011. július 22-én egy másik cikkében kétértelmű, becsületcsorbító értelemmel bíró kijelentést tett: „márpedig hogy véres leszámolások nem történtek, az egészen bizonyos, az elbocsátottak melletti kiállítás hitelét pedig jócskán növelné, ha nem pártszimpátiájuk volna az egyetlen érv mellettük” (elsőfokú ítélet 3. oldal 3. bekezdés). Az elsőfokú bíróság 2015. január 23-án kelt, 15.B.577/2013/23/I. számú ítéletében az I. rendű és a II. rendű terhelteket – az újságírókat – felmentette, de a III. rendű terheltet – a polgármestert – bűnösnek mondta ki 3 rendbeli becsületsértés vétségében [Btk. 227. § (1) bekezdés a) és b) pont] és ezért halmazati büntetésül 200 000 Ft pénzbüntetésre ítélte.
- [4] Az ítélet indokolása szerint a III. rendű terhelt kijelentése nem tényállítás volt, mert nem a múltban megtörtént eseményre vonatkozott, így a kijelentés valóság tartalmának ellenőrzése ennek megfelelően fogalmilag kizárt. A bíróság rögzítette, hogy a cselekmény nem rágalmazásnak, hanem becsületsértésnek minősül és a kijelentés – a társadalomban kialakult, illetve elfogadott általános normák, értékrend és megítélés alapján – a becsület csorbítására alkalmas. A bíróság álláspontja szerint a III. rendű terhelt a sértetteket ugyan nem nevezte meg, de ettől függetlenül beazonosíthatók voltak. A kijelentést a sértettek, mint pedagógusokra használta, akik nem közszereplők, ezért a magasabb toleranciahatár esetükben nem alkalmazható. A III. rendű terhelt nem munkáltatója a sértetteknek, így nem volt kötelessége és joga sem, hogy szakmai felkészültségüket értékelje, ezért

- a hivatásbeli kötelesség teljesítése mint büntetethetőségi akadály a javára nem írható. A III. rendű terhelt a kijelentést a sértettek munkakörével kapcsolatban és nagy nyilvánosság előtt tette, így megvalósított 3 rendbeli, a Btk. 227. § (1) bekezdés a) és b) pontjába ütköző becsületsértés vétségét. Az elsőfokú bíróság az I. rendű és a II. rendű terhelteket azért mentette fel, mert megállapította, hogy mint újságírók, hivatásbeli kötelezettségüket teljesítették. A II. rendű terheltnek a 2011. július 22-én megjelent cikkében figyelmetlenségből elkövetett kijelentése pedig azért nem bűncselekmény, mert a becsületsértés szándékosan követhető el, annak gondatlan alakzata nincs. Az elsőfokú ítéletet a magánvádlók és az I. rendű, valamint a II. rendű terheltek tudomásul vették, csak a III. rendű terhelt nyújtott be ellene fellebbezést.
- [5] A Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2015. március 31-én jogerőre emelkedett 2.Bf.102/2015/4. számú végzésében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [6] A III. rendű terhelt a jogerős végzés ellen felülvizsgálati indítványt terjesztett elő. A Kúria 2016. február 8-án kelt, Bfv.III.1.086/2015/4. számú ítéletében az első- és a másodfokú határozatot megváltoztatta és a III. rendű terheltet az ellene 3 rendbeli becsületsértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A Kúria elrendelte az esetlegesen megfizetett pénzbüntetés törvényes kamattal növelt összegének a visszatérítését.
- [7] A Kúria ítéletének az indokolása szerint a „szakmailag leggyengébb” kifejezés önmagában nem durva, vagy öncélúan gyalázkodó jellegű, éppen ellenkezőleg, inkább az irodalmi nyelvezet követelményeinek felel meg. Tartalmilag sem becsületsorbító jellegű, mert egy adott személyi körön belüli viszonyrendszert határoz meg, ráadásul annak alapja – például az elvárt kötelezettség szintjéhez igazodóan – objektíve is meghatározható. A III. rendű terhelt a sérelmezett kijelentéssel nem a saját véleményét állította, de még csak nem is másnak a magánvádlók személyéről alkotott értékítéletét terjesztette tovább, hanem arról az elvről beszélt, amely alapján az intézményvezetők a létszámleépítés során elbocsátandó személyeket kiválasztották. Az sem állapítható meg, hogy a terhelt kijelentése egy meghatározott személyre vonatkozott volna, hiszen a sértetteket nem nevezte meg, és a szóban forgó létszámcsökkentés jóval több személyt érintett. A Kúria álláspontja szerint a kifogásolt kijelentés nem alkalmas a becsület csorbítására, tehát az sem rágalmazást, sem becsületsértést nem valósít meg, így a III. rendű terheltet bűncselekmény hiányában felmentette (támadott ítélet 8–9. oldal).
- [8] 2. Az indítványozók 2016. április 21-én adták postára a Veszprémi Járásbíróságnak az Alkotmánybírósághoz címzett, az Abtv. 27. §-ára alapozott alkotmányjogi panaszukat, amelyben a Kúria Bfv.III.1.086/2015/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását és a megsemmisítését kérték.
- [9] Az indítványozók álláspontja szerint a támadott határozat azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését (tisztesseges bírósági eljáráshoz való jog), mert a Kúria a felülvizsgálat során megszegte a felülmérlegelés tilalmát azzal, hogy újraértékelte a III. rendű terhelt nyilatkozatát és annak alapján újra minősítette a cselekményét. Ennek alkotmányjogi indokolásaként a 30/2014. (IX. 30.) AB határozat indokolásának [78]–[81] bekezdéseit idézték szó szerint, amelyben az Alkotmánybíróság – az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) releváns gyakorlatának a bemutatása mellett – egy versenyjogi ügy kapcsán a felülvizsgálati eljárásban történő felülmérlegelés és a tisztesseges eljáráshoz való jog közötti alkotmányos összefüggést vizsgálta.
- [10] 3. Az Alkotmánybíróság főtíkára az indítványozókat hiánypótlásra hívta fel azzal, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz megfelelő, alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvénnyel és milyen okból sérti az alapjogaikat.
- [11] Az indítványozók 2016. július 28-án és 29-én – határidőben – az Alkotmánybírósághoz érkezett – azonos tartalmú – beadványaikban alkotmányjogi panaszukat kiegészítették.
- [12] Az indítvány-kiegészítések szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény I. cikk (1) és (2) bekezdéseiben (alapjogok védelme), a II. cikkben (élethez és az emberi méltósághoz való jog), VI. cikk (1) bekezdésében (jó hírnévhez való jog), XXIV. cikk (1) bekezdésében (tisztesseges hatósági eljáráshoz való jog) foglalt jogait.
- [13] Az indítványozók álláspontja szerint a „létszámcsökkentéskor a leggyengébbek távoznak” kijelentés – ellentétben a Kúria értékelésével – megszegyenítő, bántó és megalázó. Vitatják a Kúria azon álláspontját, hogy a III. rendű terhelt – a polgármester – kizárólag elvekről beszélt volna. A „szakmailag leggyengébb” jelző ugyanis egy meghatározott szűk körre vonatkozik, vagyis az ajkai pedagógusok egy részére, amelynek alapján a sértettek beazonosíthatók. Az indítványozók utaltak arra, hogy a becsületsorbító tények valóságosak is lehetnek, így azok indokolatlan terjesztésével bűncselekményt lehet elkövetni. Álláspontjuk szerint annak nincs jelentősége, hogy a III. rendű terhelt más személy értékítéletét közvetítette vagy sem, mert amennyiben a kijelentés becsületsértő, akkor ugyanúgy megállapítható a rágalmazás vagy a becsületsértés tényállása. Az indítványozók hang-

súlyozzák, hogy pedagógusként nem minősülnek közszereplőnek, így a munkájukat érintő nyilvános kritikát nem kell nagyobb mértékben elviselniük, mint bármely más magánembernek.

II.

[14] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„I. cikk (1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

[15] 2. A Btk. érintett rendelkezései:

„Rágalmazás

226. § (1) Aki valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít, hírszettel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a rágalmazást

- a) aljas indokból vagy célból,
- b) nagy nyilvánosság előtt, vagy
- c) jelentős érdeksérelmet okozva követik el.

Becsületsértés

227. § (1) Aki a 226. §-ban meghatározottakon kívül mással szemben

- a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegebízásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben vagy
- b) nagy nyilvánosság előtt a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

III.

[16] 1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az indítványok érdemi vizsgálatát megelőzően lefolytatta az azok befogadására irányuló eljárást, amelynek eredményeként arra a megállapításra jutott, hogy az indítványok összességükben megfelelnek az Abtv.-ben a befogadással szemben támasztott követelményeknek és az Alkotmánybíróság tanácsa 2017. február 7-én az alkotmányjogi panaszokat befogadta.

[17] Az indítványokban foglalt alkotmányos kifogások érdemi vizsgálatának lehetősége tekintetében az Alkotmánybíróság a befogadási eljárás során a következő megállapításokat rögzítette.

- [18] 1.1. Az alapul szolgáló büntető ügyben az indítványozók magánvádlóként szerepeltek, így benyújtott indítványaik vonatkozásában az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint jogosultnak és érintettnek is tekinthetők {3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [11], 1/2015. (I. 16.) AB határozat, Indokolás [9], 3118/2014. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [12]}.
- [19] 1.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény I. cikk (1) és (2) bekezdései tekintetében az indítványok nem jelölik meg az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét. Az indítványozók alkotmányjogi panaszai ezért ezen cikk vonatkozásában nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indítványi elem hiánya az érdemi elbírálásnak az akadályá {pl: 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [20] 1.3. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszuk kiegészítésében hivatkoztak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére. Az Alaptörvénynek ez a cikke a hatósági eljárás vonatkozásában fogalmazza meg a tisztességes eljárás követelményét, így a támadott bírósági határozat és ezen alaptörvényi rendelkezés között nincs alkotmányjogi szempontból értékelhető összefüggés. Ennek következtében ebben a tekintetben nincs érdemi vizsgálat lefolytatására lehetőség {pl.: 3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [9]; 3265/2014. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [23], 3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [6]}.
- [21] 1.4. Az indítványozók álláspontja szerint a támadott bírósági határozat sérti az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és a VI. cikk (1) bekezdésében foglalt jó hírnévhez való jogait. Az indítványozók a hivatkozott alapjogaik sérelmének azt tekintik, hogy a Kúria a Btk. rendelkezései alapján nem minősítette a közlés becsületsértőnek és nem állapította meg a terhelt bűnösségét.
- [22] Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az eljáró bíróságok a sértetteket nem tekintették közszereplőnek, így a védett véleménynyilvánítás alkotmányos elveit sem alkalmazták. A bíróságok a cselekményt a becsületsértés és a rágalmasz büntetőjogi tényállása alapján bírálták el és ennek keretében vizsgálták azt, hogy a közlés tényállítást vagy értékítéletet tartalmaz-e, illetve, hogy az becsületsértő jellegűnek tekinthető-e. A Kúria ítéletében rögzítette, hogy a III. rendű terhelt kijelentése nem minősíthető becsületsértőnek, így – akár tényállításnak, akár pedig értékítéletnek minősül – nem alkalmas sem a becsületsértés, sem pedig a rágalmasz vétségének a megállapítására (támadott ítélet 6. oldal 1. bekezdés és 8. oldal 4. bekezdés).
- [23] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy a büntetőeljárásban a sértettnek arra van joga, hogy az őt ért alapjogsérelem – pl. emberi méltósághoz való jogának vagy jó hírnevének a sérelme – miatt feljelentést tegyen, magánvádlóként, vagy pótmagánvádlóként lépjen fel, illetve, hogy ezek alapján a bíróság az ügyben eljárjon és döntést hozzon. A sértettnek tehát a felsoroltakhoz van alanyi joga és nem ahhoz, hogy a bíróság a terheltet elítélje. A döntés érdemének a meghatározása – így különösen a terhelt bűnösségének a megállapítása vagy a felmentése – az eljáró bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. [13/2001. (V. 14.) AB határozat, ABH 2001, 177, 187.; 40/1993. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1993, 288, 290.]
- [24] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban mindezekre tekintettel kifejezetten rögzítette azt is, hogy egy konkrét büntető ügyben annak az eldöntése, hogy a sérelmezett kijelentés értékítéletet vagy tényállítást tartalmaz-e, továbbá annak a megfelelő minősítése, hogy az állított tény vagy értékítélet becsületsértő jellegű-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem az eljáró bíróságok mérlegelési jogkörébe tartozó törvényességi kérdés {3147/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [25], megerősítve pl.: 3359/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [26]}. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványozóknak az Alaptörvény II. cikkéhez és VI. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolt – a közlés becsületsértő jellegéről, és a közlés értékítéletnek vagy tényállításnak minősítéséről szóló – kifogásait érdemi vizsgálatra alkalmatlannak tartotta.
- [25] 1.5. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére (tisztességes bírósági eljáráshoz való jog) alapozva a Kúria felülvizsgálati jogkörének a terjedelmét is vitatták. Ennek alkotmányjogi indokolásaként a 30/2014. (IX. 30.) AB határozat indokolásának [78]–[81] bekezdéseit idézték szó szerint, amely egy versenyjogi ügyben a bizonyítékoknak a felülvizsgálati eljárásban történő felülmérlegelése tekintetében az EJEK gyakorlatát mutatja be. Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozatban rögzítette, hogy „[s]em a felülmérlegelés abszolút tilalma, sem az alól meghatározott körű kivételek léte a tisztességes eljáráshoz való jogból nem vezethető le” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [83]}. Tekintettel arra, hogy az indítványozók nem fejtették ki, hogy ennek ellenére milyen alkotmányos indokok szólnak a kifogásuk mellett, így

az Alkotmánybíróság az indítványozói indokolást az Abtv. 52. § (1) bekezdése e) pontja alapján nem tekintette elégségesnek az érdemi vizsgálathoz.

- [26] 1.6. Az indítványozók álláspontja szerint a Kúria ítéletének az indokolása alaptörvény-ellenes, mert a III. rendű terhelt közlésének a megítélése tekintetében ellentmondásos (hiánypótlási beadvány 3. oldal 1. bekezdés, 4. oldal 2–4. bekezdés). Az Alkotmánybíróság tanácsa ennek alapján érdemben vizsgálni kívánta azt, hogy a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében (tiszteséges bírósági eljáráshoz való jog) foglalt indokolási kötelezettségének eleget tett-e.
- [27] 2. Az előadó alkotmánybíró a befogadásról szóló döntés után az Abtv. 58. § (2) bekezdése alapján az indítványozóknak az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő ügyeit egyesítette, tekintettel arra, hogy azok tárgya egymással összefügg és azonos bírósági határozatot, azonos indokok alapján kifogásolnak.

IV.

- [28] Az alkotmányjogi panaszok az alábbi indokok alapján nem megalapozottak.
- [29] 1. Az indítványozók alaptörvény-ellenesnek és ellentmondásosnak tartják a támadott ítélet indokolásában foglaltakat (hiánypótlási beadvány 3. oldal 1. bekezdés, 4. oldal 2–4. bekezdés). A Kúria ítéletében ugyanis előbb azt rögzítette, hogy a III. rendű terhelt nem a saját véleményét állította, de még csak nem is másnak az értékítéletét közvetítette, hanem az intézményvezetők által rögzített elvről beszélt (támadott ítélet 8. oldal 5. bekezdés). Ebből az következik, hogy ha a közlés nem értékítélet, akkor az tényállításnak minősül. Az indokolás további részében azonban már az szerepel, hogy „a III. rendű terhelt kifogásolt kijelentése nem tényállítás, hanem más személy értékítéletének a közlése” (támadott ítélet 9. oldal 4. bekezdés).
- [30] Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indokolásban foglalt ezen ellentmondás a döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenességet megvalósított-e.
- [31] 2. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban bontotta ki az indokolt bírói döntéshez való jogot a tiszteséges bírósági eljáráshoz való jogból. Az Alkotmánybíróság szerint „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának nem minden egyes részletre, hanem az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie.
- [32] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság felismerte az ügy alkotmányos vonatkozásait és vizsgálta, hogy a III. rendű terhelt nyilatkozatára a védett véleménynyilvánítás elvei vonatkoznak-e. Az elsőfokú bíróság – a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatra hivatkozással – megállapította, hogy a becsületsértésre objektíve alkalmas közlés abban az esetben nélkülözi a jogellenességet, ha a véleménynyilvánítás hatóság, hivatalos személy, valamint közszereplő politikus vonatkozásában, közszereplői minőségükre tekintettel történt. Az indítványozók a bíróság szerint nem tartoznak ebbe a körbe, ezért a III. rendű terhelt cselekménye jogellenes, mivel a véleménynyilvánítás alkotmányos védelme és ezen az alapon a jogellenesség hiánya az ügyben nem rögzíthető (elsőfokú ítélet 5. oldal 2–4. bekezdés). Az elsőfokú bíróság a közlést becsületsértő jellegűnek tartotta, de a becsületsértő jelleget részleteiben nem indokolta. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásával lényegében egyetértett.
- [33] A Kúria szintén nem minősítette az indítványozókat közszereplőnek, és a rágalmozás, valamint a becsületsértés törvényi tényállásainak elemeit vizsgálva rögzítette, hogy az elhangzott közlés nem tekinthető becsületsértőnek. A büntető ügyekben folytatott évtizedes bírói gyakorlat szerint a közlés becsületsértő jellegének a megítélésekor az eljáró bíróság az általános társadalmi megítélést, a közfelfogást tartja szem előtt és nem pedig a sértett (passzív alany) szubjektív érzékenységét {1/2017. számú büntető elvi határozat, Indokolás [59]}.

A Kúria – az első és a másodfokú bírósággal ellentétben – részletesen indokolta azt, hogy a „szakmailag leggyengébb” kifejezés a közfelfogás szerint becsületsértő jellegűnek tekinthető-e vagy sem és erre vonatkozóan több körülményt rögzített. Így például azt, hogy a közlés nem meghatározott személyre vonatkozik, hanem egy adott személyi körön belüli viszonyrendszert határoz meg, továbbá a megfogalmazás nem tekinthető sértőnek, gyalázkodónak, és az irodalmi nyelvezet követelményeinek is megfelel (támadott ítélet 8–9. oldal). A Kúria mindezek alapján úgy határozott, hogy a III. rendű terhelt közlése nem tekinthető becsületsértőnek. A Kúria az ítéletben – az indítványozók által ellentmondásos és félreérthető textusként megjelölt (Kúriai ítélet 8. oldal 5. bekezdés) indokolást követően – egyértelműen leszögezte, hogy a III. rendű terhelt kifogásolt kijelentése nem tényállítás, hanem más személy értékítéletének a közlése, amely a három magánvádló becsületének a csorbítására nem alkalmas (Kúriai ítélet 9. oldal 4. bekezdés).

- [34] Ennek alapján határozottan megállapítható, hogy az előbb említett ellentmondásos indokolás nem volt kihatással a döntés érdemére, vagyis a terhelt felmentésére. Tekintettel arra, hogy az indokolási kötelezettség a bíróságoktól a döntés érdeme szempontjából lényeges körülmények megfelelő indokokkal történő alátámasztását követeli meg, így az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget tett.
- [35] Az Alkotmánybíróság a részletezett indokok alapján az alkotmányjogi panaszt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettség alaptörvény-ellenességének megállapítása tekintetében elutasította, egyebekben pedig – az Abtv. 64. § a) és d) pontjai alapján – érdemben nem vizsgálta.

Budapest, 2018. május 7.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/872/2016.

